

Hasan Özkılıç

Katar

Şimdi, şu an orada Kıyas; kerpiç duvarlarına parti posterlerinin asıldığı kahvehanede, “Bu dünyada kara sevdaya tutulmanın azabı” üzerine konuşuyor. Oturmuş koca tahtın üstüne, parti başkanlarının sinek bokuna sıvanmış öfkeli bakışlarının altında, iki gözü iki çeşme, şöyle diyor: “Çeken bilir acıyı, ben çektim, hâlâ da çekiyorum, görüyorsunuz... bir de... Âşık Kerem, Ferhat... bir de... Emrah.”

Yavaş yavaş, dinleyenlerin gözlerinin içine bakarak, ama akli, düşleri çöllerde, söylüyor sözünü. “O çöller ki, nice yangınları gördü, yürek yangınlarını, dili olsaydı susmazdı böyle, çöl olmazdı!.. Ama bilirsiniz fırtınalarını, kimi zamanlar nasıl da kükrediğini, isyanlarını... İşte bu isyan gördüklerinedir, onların ve benim yaşadıklarına... Kara sevdanın azabına.”

Koca dünyada, bu dördünden başka sevdanın ne zor iş olduğunu bilen olmazmış. Çünkü gerçek sevda bunlarınkıymış. Onların sonu felaket olmuş, Âşık Kerem’in, Ferhat’ın, Emrah’ın; buna dünya âlem şahit, “Benim de sonum onlar gibi olacak, buna da siz şahit olacaksınız!” diyor. Bir süre susuyor, kısa bir süre. O ara, tutkunu olmuş bir avuç dinleyeni, ardından ne gelecek, acaba hangi büyük lafları edecek diye beklerken, o kısa konuşuyor: “Bilesiniz!” Bu kadar. Ardı yok sözün. O şimdi bir heykel. Bütün gözler üzerinde. Biliyorlar, bir yerden yine başlayacak. Ama ne zaman? Daha doğrusu suskun durmaya ne kadar dayanacak. Anlatmadan duramaz ki.

İki damla gözyaşı yuvarlanıyor burnunun ucundan aşağı. Gözyaşlarını cebinden çıkardığı uçuk pembe mendiliyle siliyor. Cebine koymadan açıyor, yeniden katlıyor. Orada olan herkes görüyor mendilin köşesindeki işlemeyi. Ne var orada, mendilin köşesinde?.. Tabii ki bunu her seferinde onlara gösteriyor; bile isteye gösteriyor. Mendilin köşesine, bir adın baş harfi işlenmiş. Pembe iplikle, özenle işlenmiş bir A... Herkes biliyor, mendile işli kocaman A’nın anlamını. Kara sevdasının, yanıp tutuşmasının, Kerem’e, Ferhat’a benzemesinin, onlar gibi çile çekmesinin nedeni, A!.. Aysel!.. Sanki mendilin içine kıvrılıp kalmış. İncitmekten çekiniyor.

Okşuyor parmağının ucuyla harfi. Sevdiği, uğruna, çöllere olmasa da, bağlara, ovalara düştüğü, saatlerce yürüdüğü Aysel! Ne de güzel duruyor, mendilin köşesinde! Sanki bacaklarını açmış, onu, Kıyas'ı bekliyor Aysel!..

Her seferinde gösteriyor Aysel'in A'sını. Bunu unutmazınlar istiyor. Çünkü mendili ona Aysel'in verdiğini vurgulamak derdinde. İnanmıyorlar ya. İnanacaklar! Sevdasına da, gözyaşlarına da. Bu bir delil; buna benzer eşyaları, kimi zaman bir iki sözü, bir bakışı, ondan, sevdalı-sından gelmiş gibi sözün arasına sokuşturuyor. Kendi gönlü ortada: Yanan yüreği, sicim gibi akan gözyaşları... İnanacaklar! O da anlayacak, Aysel! Âşık Kerem'in, Ferhat'ın sonu gibi olacak onun da sonu. Bu sevda hüsrarla bitecek; hepsi görececek bunu, inanmadıklarına pişman olacaklar!

Bu hesaplaşmayı hep yapar. Yaptıkça da öfkelenir, bilenir. Kızır bunlara; anlattığı zaman boynunun damarları şişer. Elleri hep havada; sanki atlayacak onların üzerine. Çoğuyla birlikte büyüdü, tozlu sokaklarda, kerpiç duvarların dibinde; koyunun, ineğin, mandanın ardında; mal bokundan gezilmez sokaklarında köyün... Sonra hep anlatan oldu. Önceleri başkalarının hayatlarını, aşklarını anlattı. Gün geldi, bir baktı ki kendini anlatıyor. O gün bugündür anlatıyor. Kim ne derse desin, artık onun tutkunları var; kimi zaman sevdasına, gönlüne inanmasalar da...

Yalnız bazı günlerde, ki o günler onun için özel günlerdir, konuşurken arada bir gözü kapıya kayıyor. Bir geleni olacak veya bir haber getireni... Biliyor küçük topluluğu; hareketlerinden, ikide bir dizlerinin üzerine dikilip kapıya uzanmasından, çoğunluk bilmezden geliyor.

O anlatıyor, Kıyas, gözünün biri kapıda; Erzurumlu Emrah'ın bir şiirinden dizeler okuyarak anlatıyor sevdayı. Karaağaçtan biçilmiş, kış genişliğinde tahta sıraya yan yana dizilmiş bu bizim köylüler, sanki bir başka evrendeler; şiirin, aşkı, kara sevdayı anlattığı iç burkan dizelerinin de etkisiyle, gözlerinden sular seller gibi gözyaşı döken Kıyas'ı dinlerken, düşten düşe dalıp çıkıyorlar. O her zamanki köylü hallerini takınmışlar yine: Boyunları bükük, acıyan, kederli yüzlerle dinliyorlar ve dağlar kadar üzülüyorlar, kendi günlerine bakmadan. Bilmem kaç kırk yıldır hep aynılar. Pasaklı, gözleri çapaklı, değişmiyorlar; bir inat, bir inat sorma gitsin. Minibüsler aldılar, otobüsler, hatta tırlar... Onları gıcır gıcır yaptılar, bir gelin gibi bezediler, ama kendileri hep aynı. Hâlâ ayakkabılarında kurumuş birkaç günlük mal boku, ceketlerinin yakasında bir karış kir... Kendilerinden geçmişler, dalmışlar Kıyas'ın anlattığı hayat hikâyesinin içine. Kıyas da öyle eskiden, uzun zaman önce yaşadıklarını, başından geçenleri anlatmıyor ki. Her ne kadar kendini Kerem'le, Ferhat'la, Emrah'la bir tutsa da, anlattıkları bugünlere ilişkin. Onlar da dinliyorlar. Hem de ne dinleme. Put kesilmişler sıranın üzerinde. Solukları duyulmuyor.

Bugün daldan dala atlıyor, kendine ait sözü bitirmeden bir başka söze giriyor. Kapının girişinde sol tarafa, duvara dayanmış “Nigalayı zamanından kalma”(*) tahtın en başına kurulmuş. Kimi zaman bağdaş kuruyor, kimi zaman da iki dizinin üstünde yükselerek onlarla bir masalın kahramanıymış gibi konuşuyor; sonra da hiç duymadıkları sevda hikâyeleri anlatıyor. Eninde sonunda araya kendi sevdasını sokuyor. Anlatırken bazen iki elini birden uzatıyor karşısındakilere, yalvarıyor. Sanki onlar çare bulacak, dermansız derdine derman olacaklarmış gibi. Sonra birden bu havasından vazgeçiyor, sinirleniyor, susuyor. Herkes susuyor. Kiminin bakışları boklu ayakkabılarda dolaşırken, o birden:

“Biri kapıdan bana mı seslendi?” diye soruyor. Bütün başlar kapıya dönüyor, kapıda kimse yok.

“Hayır. Sana kimse seslenmedi.”

“Unutacağım seni Aysel!” diyor. Şimdi o değil, Kıyas, sanki başka biri. Mahzun bir hale bürünüyor. Yine burnunun kanatlarında iki damla gözyaşı. “Söküp atacağım yüreğimden!.. Seni ki beni anlamadın, sevdami bilmedin, ben de seni unutacağım. Pişman olacaksın! Bugünden sonra uğruna gözyaşı dökmeyeceğim. Ne bir Kerem ne bir Ferhat ne de bir Emrah olacağım...”

Hayret! Birden değişti. Bugün bir tuhaf, bunu biliyorlar, yalnız bu kadarı fazla. Yoksa yavaş yavaş kafayı mı yiyor. Birkaçının aklından buna benzer düşünceler geçiyor..

“Yarımdan tezi yok İsviçre’ye gidiyorum. Gidiyorum!.. Ardımdan gözyaşı da dökse, intiharlara da kalksan, gidiyorum! İsviçre’ye gidiyorum, Solotorun’a... Ağabeyime mektup yazdım, istek gönderecek, alacağım vizemi, bir gün bile durmayacağım. Gideceğim! Yıllarca bu topraklara ayak basmayacağım. Yüzümü unutacaksın, şeklimi şemalımı!.. Belki bir gün... yıllar sonra... bu köyün sokağında... bir siyah Mercedes göreceksin. O ben olacağım, Mercedes’i süren... Baştan aşağı siyahlara bürünmüş... en sevdiği insanın cenazesine gelmiş biri gibi... Bu belki de kendi cenazem... Pişman olacaksın! Ardımdan ağlayacaksın, ama nafile gözyaşların. Beni rüyada bile göremeyeceksin... Bağırma taş basacağım... Gözyaşlarımı içime akıtacağım, gideceğim!..”

Gözyaşlarının kaynağı niye kurumuyor? Nereden buluyor bunca gözyaşını? Gözpınarları kuruyup da neden bir “Kör Âşık” olmuyor? Kendisi söylemiyor mu, “Bir gün kör olacağım, gözpınarlarım kuruyacak,” diye. Bunları da dillendirdi mi, küçük topluluğu bulut gibi doluyor. O bunu görüyor. “Sararmışam solmuşam, bulut kimin dolmuşam Aysel! Senin uğruna bir gün kör olacağım!” diyor. Şiir mi okuyor, türkü mü söylüyor, belli değil. Yine gözyaşlarını tutamıyor. İşte bu sözler iliklerine işliyor, bulutlanıp geçiyor dinleyenleri. Ama ne bulutlanma! Biraz çekinmeseler, dedikoduyu düşünmeseler, biraz erkeklik falan demeseler zırl zırl ağlayacaklar; gözlerinden belli, ikide bir akan burunlarını çekmelerinden, fosur fosur sigara içişlerinden...

Kıyas anlatıyor da, size ne? O kendi sevdasını, Aysel'ine kavuşamamanın, bu sevdanın yüreğine saldırdığı yangını körüklüyor, size ne oluyor? Hanginiz böyle bir sevda yaşadınız? Hanginiz deli divane olup çöllere düştünüz? O sevdasını gözyaşlarına katıp yanaklarından salıyor “Barjın Suları” gibi. O kararır duruyor Ala Dağların tepesindeki bulutlar gibi, size ne oluyor? Siz niye dolup dolup taşıyorsunuz; boz yüzünüz, o karda kışta, yazın kan ter sıcaklığında hiç değişmeyen nasırlaşmış derileriniz neden renkten renge giriyor, size ne!

O daha neler anlatacak size, neler... Bu ara akşam programı yapılmaktadır. Siz bunu bilirsiniz küçük topluluk, ama unuttunuz şimdi. Bağda toplanacaklar. Kaysı ağaçlarının serin yeşilliğinde, bağdaş kuracaklar çimlerin üzerine. Behruz İran'dan gelmiş. En az yirmi kişi toplanacaklar; başka köylerden gelenler, şehirden, Baharlı'dan, Melekli'den, Güngören'den... Hepsi de bunların, Kıyas'ın, Salo'nun, Behruz'un arkadaşları; “cigaralık” arkadaşları. Kaç gün oldu ki Behruz gideli? Geçen geldiğinde de aynı şeyler olmadı mı? Hemen haber uçmuş, birkaç saat içinde duymayan kalmamıştı Behruz'un geldiğini. O gün de akşam, karanlık bastırır bastırılmaz toplanmışlardı bağda. Cigaralıklar sarılmış, kafalar “hafif iyi” olmaya başlayınca Behruz, İran'da, eski taksicilik günlerinden birinde yaşadığı o meşhur hikâyesini anlatmaya başlamıştı. Siz de bilirsiniz bu hikâyeyi. Bilmeyen mi kaldı? Bu kaçınıcı anlatışıydı, bütün eskiler bilirdi, ama ilk defa katılanlar vardı aralarına. Her seferinde böyle, bir iki yeni girdi mi aralarına, Behruz taksicilik günlerine gider ve “o kadın”ı anlatırdı. Kimi kadına hak verir, kimi küfredirdi. O gün de anlatmıştı:

“Taksiyi vurmuşum Tebriz'in yokuşuna, arka koltukta bir güzel, arada bir göz göze geliyoruz. Sürmeli gözler süzülüyor, içim içime karışıyor. Teypte Zeynep Hanlarova'nın kaseti, içli bir segâh tutturmuş, tam havaya uygun. Zaman Pehlevi'nin zamanı, biz de krallar gibi yaşıyoruz. Kadına bakarsan, kapalı, hiç o taraklarda bezi olan birine benzemiyor ama, bakışları bir başka. İçimden, tövbe tövbe, diyorum. Ne oluyor? Yoksa bu da o yolun yolcusu mu? Neyse, yol alıyoruz, kadının bakışları aynadan ayrılmıyor. Öylece girdik bir küçeye(**), küçük bir kapının önünde, dur, burası, dedi. Durdum. İndi, gel dedi, gel içeride param vereceğim. Düştüm peşine. Gözüm sağda solda. Ne olur ne olmaz, bir keleşe gelmeyelim. Çıktı merdivenleri, ben de ardından, ev iki oda, bir avlu, bildiğin bizim evlerden, kapıyı açtı, gir içeri, borcunu ödeyeceğim, dedi. Durdum, kadının yüzüne baktım. Bir başkalık var şimdi bakışlarında. Kızgın. Belli, bir şeylere öfkeli, Allah Allah, dedim içimden, ne oluyor ya? Sağ ol, dedim, benim paramı ver, gideyim. Yapıştı yakama, ben de onu yapacağım, borcumu ödeyeceğim, gir, yoksa şimdi bağırır, mahalleyi başına dökerim, dedi. Dediğini yaparsa beni linç ederler. Girdim, kapıyı kapadı. Kaldırdı entarisini, çırılçıplak. Aklım başımdan gitti. Yapıştı bana. Hem sürtünüyor, hem de konuşuyor öfkeyle. Kocam, diyor, urupsulara yediriyor parasını, bana baktığı yok. Karar verdim, aç kalmayacağım. Ben de yaşayacağım, borcumu da böyle

ödeyeceğim. Hadi al istediğini! Kadın saldırıyor, benim aklım kapıda, sokakta. Arada bir okşuyorum, ama bende iş yok. Sonunda kurtuldum elinden. Tamam, tamam, borcunu ödedin, bırak gideyim, dedim. Olmaz, diye bağırdı. Borcumu hakkıyla ödemedem salmam seni. Yalvardım, benim için bu kadarı yeterli, dedim, kopardım yakamı kadından. Bir çıkmışım evden, mahalleden, ardımdan kurşun atsan yetişmez...”

Bütün bunları tabii ki biliyorlar. Yaşananları; Kıyas'ı, arkadaşlarını biliyorlar; ne işler çevirdiklerini de. Arada akıllarına geliyor, bunu çağırırlar, Kıyas'ı; burada fazla tutmazlar. Ama hemen savuşturuyorlar bu düşünceyi. Küçük mekânda, aynı havayı soluyarak, yan yana, sigara dumanları içinde, Kıyas'ın yanık sesini dinlemek; bu yetiyor onlara. Kıyas bir sigara yakıyor, paketi onlara da uzatıyor. Alıyorlar, bir anda ortalık dumandan geçilmiyor. Nerde kalmıştı Kıyas?

“Ne olurdu yani, dünya mı yıkılırdı verseydiler Aysel'i bana. Ne yaptım onlara ben? Önceden hayır demeseydiler, kapıdan çevirmeseydiler... ben gidip Gülseren'le evlenir miydim? Gidip onu istetir miydim, siz söyleyin! Cemalettin sen söyle! Kerem sen Allah aşkına, söyleyin, hepimiz arkadaşlarımsınız... Ben durduk yerde mi Gülseren'le evlendim? Ah ah!.. Şu yüreğime söz geçirebilsem... Aysel'i unutabilsem. Aysel! Aysel bu kadar insafsız olma! Bak senin yüzünden ne hale düştüm!”

Kapıda bir çocuk, on beş, on altı yaşlarında; Kıyas'a,

“Abi seni çağırıyorlar,” diyor.

O anda kuruyor gözyaşları.

“Benim acele gitmem lazım arkadaşlar.”

Hızla iniyor tahttan, ayakkabılarını giymesiyle, kahvehaneden çıkması bir oluyor. Ardından bakıyorlar, biri, kırçıl sakallı olanı,

“Orospu çocuğu!” diyor, öfkeyle. “Behruz'u çağırdı tabii, gene demlenecekler. Nasıl da koşarak gidiyor.”

“Kabahat bizde oğlum,” diyor, bir başkası. “Her seferinde aynı şey olmuyor mu? Anlatmaya başladı mı, gözümüzü ağzından ayırmıyoruz. Yalan oğlum, anlattıklarının hepsi yalan! Aysel demiş, o it bir daha kapımdan geçmesin. Çiftelyi hazırladım, vallaha bu sefer vuracağım onu, demiş... Bu uyduruyor. Yok mendili Aysel vermiş de, öyle seviyormuş, böyle ölüyormuş da... Yalan hepsi. Şaşırmış, şaşırmış! Birazcık adam olsaydı, kız buna inansaydı, çoktaan düşer peşine, gelirdi.”

“Yahu evli bu, nasıl gelirdi, nereye gelirdi?”

“Gelirdi, gelirdi... Gözyaşları sahte olmasaydı, bu kadar oynayan adam olmasaydı, gelirdi. Her şeyi sahte. İnanmıyor buna. Ne olacak, bırakırdı Gülseren'i. Gülseren zaten ne kadar dayanacak? Eninde sonunda babasının evine gidecek. Ama bu var ya bu, anlatmayı, kalabalığın

içinde gözyaşı dökmeyi, bir âşık gibi kendinden geçmeyi seviyor. Herkesin buna üzülmelerinden hoşlanıyor. Rol, her şey rol bunda!”

“Vallah belli olmaz, aşk bu, belki de bu gidişle verem olur, belki de kendini asar. Bazen anlatırken çok kötü oluyor. Bu kadar ağlamaya, yanmaya kim dayanır? Âşık Kerem gibi valla-ha...”

Ay gecenin içinde gümüş bir tepsi; yeşili gümüşe dönmüş yaprakların arasından süzülüyor. Gecenin kim bilir hangi saati. Onlar bir küçük halka oluşturmuşlar. Köyden, arada köpek sesleri geliyor. İleride, çardağın olduğu yerde bostancı bu akşam en içli türkülerini söylüyor. Sofra yeşil çimen, üzerinde kırmızı söğüş domates, barzundan o gün çıkmış taze peynir. Kıyas son soluğunu çekiyor,

“Bende şans olsaydı, başıma bunlar gelir miydi?” diyor. “Şimdi size bir şey söyleyeceğim, belki bana kızacaksınız, belki alay edeceksiniz. Bunu ilk kez söylüyorum... Aysel'i nasıl sevdiğimi biliyorsunuz. Onun aşkı bir gün öldürecek beni, bunu da bilin. Ama şimdi bir de Kürdün kızı... ona da tutuldum.”

“Ne?.. Ne?” diye şaşkınlığını dile getiriyor Salo.

“Evet, şimdi de onu sevdiğimi anladım, bir görüşte tutuldum. Yahu nerden çıktı karşıma... Gördünüz mü güzelliğini, Sefer'in düğününde... Aklımdan çıkmıyor, o gün bugündür gözümme uyku girmiyor.”

“Ulan oğlum, daha bu akşam gördüm, camdan izledim, milletin önünde Aysel diye gözyaşı döküyordun.”

“Alçak bu insanlar! O gün, düğünde bir iki baktım Kürdün kızına, herkesin gözü bende, hemen yetiştirmişler Aysel'e. Kıyas böyle öldü, böyle bitti kıza, diye. O da demiş, çok umurumdaydı Kürdün kızına bakışı, gitsin ne hali varsa görsün, demiş. Bunu karım anlattı. O da ayrı bir dert. Bağırды, saçlarını yoldu, beni yarın babamın evine götür, dedi. Neyse... Bu akşam onun içindi gözyaşı, biliyorum, gidip bunu da haber verecekler; seni unutmadı, Kürdün kızı hikâye, Kıyas asıl senin için ölüyor. Gözünde yaş kalmadı, sensin onun tek sevdiği, diyecekler. Ne yapıyım?”

“Sen manyak mısın!” dedi Behruz. “Ya, ben bugün rakı içeceğim, doldurun bardağı, bu adam beni öldürecek... Ulan bu nasıl gönül? Aysel için ölüyorsun, sonra gidip bir başkasına tutuluyorsun? Üstelik evde bir karın var. O ne olacak?”

“Bilmiyorum... Hele doldur Hacı, bana da rakı koy.. Anasını satıyım bu gönlün. Karımı biliyorsunuz, onunla evliliğimi de. Bir inat üstüne onu da yaktım. Ne yapıyım? Şimdi de Aysel ateşi sönmeden, Kürdün kızının ateşi sardı yüreğimi.”

Kimseden ses çıkmadı bir süre. Ay yer değiştirdi, daha gür yapraklı, daha yüksek bir ağa-

cın ardına geçip gizlendi. Bir kederdir sardı herkesi. Bugün kimse cigaralığa yüz vermedi, kadehleri art arda yuvarladılar.

“Nahçıvan’dayım bir gün, Bahçeli Otel’de,” dedi, Kahraman. “Yük götürmüşüm. Boşalttım tırı, o zaman hâlâ oğlunun tırında çalışıyorum, ertesi günü mazot alıp döneceğim. İki ton yedek depo var. Gidiş kâr, dönüş iki misli. Neyse otele yerleştim, bar çatıda, çıktım çatıya. O ara Türkân’ı aklımdan çıkaramıyorum. Kimse bilmiyor sevdamı. Türkân bile. Nasıl söylerim, nasıl açarım başkalarına. Türkân halamın kızı, bana abi, diyor. Ölüyorum onun için. Gözüm ondan başkasını görmüyor. Neyse, oturdum bara, en az yirmi kadın var. Renk renk. Rusya’nın her milletinden kızlar var. Masaya oturur oturmaz üşüştüler başıma. Kırmadım bazılarını, bir ara ismarladım. Sokuldular, kolları boynumda, benim aklımda Türkân. İstemediğimi, hiçbiriyile beraber olmayacağımı söyledim. Birisi, ay kişi, aklın başında değil senin, dedi. Saçlarımı okşadı, ardından, kim bilir nice uzak yoldan gelmişsin, bir dincelmeden gitmek olur mı, dedi. Yüzüne baktım, dincelmekle ne demek istediğini anlamadığımı gördü. Sonra açıkladı, dincelmek, rahatlamak, demekmiş. Yani o işi yapınca rahatlırsın, diye açıkladı. Olmaz, dedim, istemiyorum.”

“Saki uyuyor musun? Bardaklar boşaldı,” dedi Salman. “Dincelmek deyince aklın başından gitti.”

“Tamam, dolduruyorum,” dedi Cengiz. “Yahu merak ettim, dinceldin mi?”

“Dur hele. Anlatıyorum... Bir baktım bu kitapsız Behruz nerde var, nerde yok kapıdan girdi. Ben bunu İran’da biliyorum. Şaşırdım. Kapıdan girer girmez keh keh gülmeye başladı. Kadınlar bunu görünce bir çılgılık, bir sevinç aklın durur. Meğer Bahçeli Otel’i mekân tutmuş bu bizim İranlı. Ayda birkaç kez soluğu burada alıyormuş. Kadınlar sarıldı buna, kırk yıllık dost gibi. Tabii bu oturur oturmaz, başladılar şikâyete, senin ne biçim gardaşın var, hiçbirimizi istemiyor, diye. Bu da, oturun, ister ister, demez mi. Ben gene aldırmiyorum. Türkân gelip oturmuş gözkapaklarıma. Başladık içmeye. Aradan bir saat geçti, geçmedi, kapıdan bir kız girdi, olamaz böyle güzel, kafam da iyi, aklım başımdan gitti. Bunun kulağına, bu kız olsa olur, dedim. Dedim ama, nasıl dedim, daha laf ağzımdan çıkar çıkmaz pişman oldum. Ama iş işten geçti. Kızı hemen yanıma oturtular. Oturuş o oturuş, sonra her gidişimde masamda Rus kızı, sabahlara kadar içtim. Kopamadım. Türkân bir yaraydı yüreğimde, arada bir sızladı, ben de onu içkiyle, Rus kızıyla bastırdım. Ondaki kurtulup, direksiyonu bu yana çevirdiğimde, bir daha gitmeyeceğim Rus kızına, Türkân sana geliyorum, deyip gaza basıyordum. Buraya gelip onu gördüğümde, imkânsızlığı gördüğümde, geriye, Rus kızına kaçıyordum. Abisini bilirsiniz, bana itini vermezdi. Hele akraba oluşumuz, duysa dünyayı yıkardı başıma. Bir yanda bu imkânsızlık, sevdam, yüreğim, bir yanda Türkân’ın beni abi diye çağırması... Çaresizlik bir zincirdi boynumda, kurtulmamın imkânı yoktu. Sardım Rus kızına, o da beni

soyup soğana çevirdi ve bir gün ortadan kayboldu. O kayboldu, ben kaldım ortada. Bilirsiniz, bu ara Türkân telli duvaklı gelin oldu. Ne güzeldi, nasıl yakışmıştı gelinlik. O düğün günü gönlüm birden buza kesti. Birden ihtiyarladım. Bunu size ilk bugün söylüyorum. Bir tek Behruz biliyordu yaramı. Bu Allahsız Kıyas'ın bugünkü hali beni hüzünlendirdi, ondan açtım yaramı. Bir yanıyla bana benziyor. Bunun asıl yarası Aysel, ona erişemediğinden, benim Rus kızına sardığım gibi, o da önce anlamsız bir evlilik yaptı, şimdi de Kürdün kızına sarıyor.”

“Ne demeli, bilmiyorum ki,” dedi Behruz, “doldurun bardakları! Bu sevdanın sonu yok!”

“Öf ulan öf dinsiz imansız dünya! Buna içilir,” dedi, Salo, bardağı bir dikişte bitirdi. Diğerleri de onu izledi. Bardaklar doldu, boşaldı. Ay kaçtı dağların ardına. Yıldızlar gökyüzünde çipil çipil. Uzaklardan bir kamyon böğüre böğüre uzaklaşıp gitti. Rüzgâr esti efil efil. Uzun süre sustular. Gecenin karanlığında sigaralar ateşböcekleri gibi yanıp söndü.

“Hadi, toparlanın,” dedi Behram, “neredeysen sabah olacak.”

“Evet, kalkalım,” dedi Behruz.

Kalktılar, hiçbirinin ayakta duracak hali yoktu.

“Böyle gidemeyiz, kaybederiz birbirimizi. Katar tutmalıyız.”

“Ne katarı?”

“Bakın, göstereceğim, tren katarı,” dedi Behruz. “Kıyas, sen gel buraya, önde sen, en uzun boylumuz sensin. Geçin arkasına, dizilin. Her biriniz önündekinin omzuna koyacak elini, ondan ayrılmayacak. Böylece birbirimizden kopmayacağız. Kıyas nereye gitse, biz de o yana gideceğiz. Umarım Kıyas yolu şaşırmasın. Bağların içinden köye çıkarız.”

Katar tuttular. Kıyas önde, diğerleri arkasında sallana, yalpalaya yürüdüler bağların içinden, rüzgârda usul usul fısıldayan yaprakların altından. Kıyas, katarın başında, o çok sevdiği türküsünü anımsadı, tam da bu durumlarına uyuyordu, “Katar katar olmuş gökte turnalar...” Başladı usuldan bu türküyü söylemeye. Çok da yanık sesi. Diğerlerini de keder bastı, ona eşlik ettiler. Bu ara katarın kim bilir kaçınıcı turdur oturdukları bağın çevresinde dönüp durduğunun ayırdına yine, Behruz vardı.

“Ulan oğlum ne yapıyorsun, bir saatir aynı yerde dönüp duruyoruz, köye dön yüzünü, köye!”

Kıyas köye yöneldi, yine dilinde katar katar turnalar. Birden kendisini bir turnaya benzetti, her zaman dönüp dolaşıp geleceği diyarın belli olmasına rağmen nasıl da arada bir yolunu şaşırıp başka diyarlara, başka kapılara, göllere yöneldiğini düşündü. İçinden, “Geliyorum Aysel! Sana geliyorum, ne olursa olsun!” dedi.

Kıyas'ın boğuk, yalvaran sesini duyduklarında anladılar ki, katar gelip Aysel'in evine, yerdan bir metre yükseklikteki balkonun önüne dayanmış.

“Ayseel!.. Çık Aysel! Çık beni burada ellerinle öldür, Aysel öldür!”

Kısa bir sessizliğin ardından odanın birinde lamba yandı; dışarıya önce Aysel'in küçüğü Iskender çıktı, onun şaşkınlığı uykulu gözlerinden silinmeden, anası uzun entarisini sürükleyerek kapıda görüldü. Balkonun önünde donup kalmıştı katar. Kadınla oğlu bir anlam veremiyordu bu görüntüye. Ne yapıyordu bunlar? Niye böyle Kıyas önde, bunlar ardında dizilmişler ve neden her birinin eli önündekinin omzunda öyle taş kesilmiş gibi duruyorlardı? Kıyas yine yalvaran, ağlamaklı bir sesle,

“Ayseel!” diye inlediğinde, kadın bir adım öne geldi:

“Utanın, utanın!” dedi. “Ne yapıyorsunuz hayatımın içinde, balkonumun önünde bu gece vakti? Ne işiniz var burada?”

Kadının sözü bitmeden Aysel gecenin içine, Kıyas'a göre bir yıldız gibi kaydı, aydınlattı bütün geceyi. Aysel'i ilk kez beyaz geceliğiyle görüyordu. Bu gecenin hayatında hiç unutmayaacağı bir gece olacağını düşündü. Sanki beyaz geceliğiyle balkondan inecek, onun koluna girecek ve uzaklaşıp gideceklerdi bir güzel yaşama doğru. Yüreği titredi, bunu hissetti, veya böyle düşündü. Ama Aysel'in bu ana kadar hiç duymadığı, tanımadığı sesi, sesinin tonu bu düşünüyü bozguna uğrattı.

“Ne istiyorsun benden? Sende hiç gurur yok mu? Seni sevmediğimi, hiçbir zaman sevmediğimi dünya âlem biliyor, bir sen inanmıyorsun!” Bir anda bütün alkolün etkisi yok olmuş, bütün gözler Aysel'e dikilmişti. Onlar susmuştu, ama Aysel'in sözü daha bitmemişti: “Yeter adımı kirlettiğin! Yeter! Geleceğimle oynuyorsun, yalan söylüyorsun, herkesi kandırıyorsun, seni sevdiğimi, senin için öldüğümü söylüyorsun, yalan! Kuyruklu yalan! Bunların hepsinin yalan olduğunu biliyorsun. Bir de utanmadan gecenin bu vaktinde gelip kapıma, adıma ağzına alıyorsun. Defol burdan! Defol, yoksa beni katilin yaparsın!”

Aysel döndü, kapıdan bir hışım gibi girdi. Ne kardeşi ne annesi ne de katar tek söz söylemedi, öyle kaldılar birkaç dakika. Sonra katar çözüldü, Kıyas önde, diğerleri arkada, avlunun iki kanatlı büyük kapısından çıkıp gittiler.

(*) Rus çarı Nikola'nın eskimişliğini alaya alan, modası geçmiş anlamında, bir deyim.

(**) Küçe: Azeri dilinde sokak.

Aşkla ölümün birbirine yaklaştığı anları okuyun.
“Öteki Aşk” kendinizle baş başa kaldığınıza degecek.

Nafer Ermiş
Öteki Aşk SAYIN BAYANIN ALDIĞI İKİ MEKTUP

